

REGLEMENT

Ter voorkominge van

BRAND,

Op en omtrent den

HUYSE TWICKEL;

Als meede op de Behandeling der

BRANDSPUYTEN

Van denzelven HUYSE;

Geformeerd by den HEERE GRAVE
VAN WASSENAER; waar na alle de Be-
diendens, by dezelve aangesteld, zig zullen rigten
en gedragen, op volgende wyze:

Art. I.

Dat voortaan niemand in Stallen /
koetschuyzen / Schuuren of Loozen / de Oran-
gerie / de Boerderp / het Schapehok / het
Cupnhuis / de Houtplaats / nogte in of om-
trent de Hoopbergen / ofte andere plaatsen / al-
waar Hoop / Stroos / Blas / Riet / Takken / Takkebossen /
Turff / hout / of enige ligtelyk Duurbattende stoffen leg-
gen / zal mogen Tabak rooken. Dat ook niemand des
Abonds na Zonneu ondergang / nogte des morgens voor
Zonnen opgang / binnen of omtrent den Kring van Twic-
kel / met een Brandende Pyp zal mogen langs die plaatsen
gaan; alles / en ieder point van dien / op een boete van Tien
stuyvers / de eene helft ten behoeve van den Wambrenger /
en de andere helft ten behoeve van den Armen; waar toe
een Rembos in de Boerderp zal werden opgehangen.

I I.

Dat zullen werden aangesteld Twee of meer Commandeurs / dewelke toezigt zullen hebben op het aan de gang brengen en gebuurig gaande houden van de Spuyt / op het spoedig herstellen der ongevallen / die onder 't gebuyken van de Spuyt aan dezelve zouden kunnen ontstaan / en / by absentie van Brandmeesters / ook op het verpoosen der Pomper. Ook zullen dezelve de behandeling der Schoeven hebben / de eene van de Spuyt en leere Slang / en de andere van den Manjager en kinde Slang; en zal niemand / buiten de voornoemde Commandeurs / sonder kennis van Brandmeesters / de handen aan de Schoeven mogen slaan / om die los of vast te draajen / op een boete van eene Gulden.

I I I.

Wanneer Brand is / zullen Brandmeesters ten spoedigsten de Doozpomp of Spuyt by den Brand / en vervolgens de Agterpomp of Manjager by 't naaste Water / doen brengen. Ook zullen de Brandzeilen / door de Leere-Slangleiders / ter zelve tyd uit het Spuythuys mede genomen / en by den Brand gebracht werden; als ook eenige Brandemmers / om daarmede Water op de Zuggpompen te gieten / als men die aan de gang brengt.

I V.

De Brandmeesters zullen voorszien zyn van Ses-en-dertig Loothes / of nummers / welke zy by ontstane Brand terstond zullen uytdeelen aan Ses-en-dertig bywillige Pomper by de groote Spuyt / welke zig dan ook verplichten / getrouwt by dezelve te blyven staan / en de orders nopens de verpoosing van het Pompen van Brandmeesteren of Commandeurs in alles naar te komen; zullende deze Loothes daar toe dienen / dat als den Brand gedaan is / en de Spuyten weder ter hunner plaats gebracht zyn / de vertoonders van die Loothes zig met dezelve by Brandmeesteren kunnen verdoegen / om aldaar eene beloning in Geld te ontfangen / geschikt naar mate van de langduurigheid en swaarte van den arbeid / die zy zullen verrigt hebben.

Nopens den Manjager zal het zelve geschieden / met onderscheidene Loothes / mede voor Ses-en dertig Man.

By de Zuggpomp zullen Loothes uytgedeeld worden / ten getale van Agt Man.

By gebuyk van de kinde Spuyt / zullen insgelijks Loothes uytgedeeld werden voor Sestien Man.

En voor de Zuggpomp van dezelve / voor Ses Man.

V.

De Spuyt by den Brand nedergezet zynde / zal den Commandeur dezelve immédiaat aan de gang doen brengen / dooz 't Water met Emmers daar in te doen gieten / sonder daar toe het Water uit den Manjager af te wagten; en daarmede in vierboegen continuëeren / tot dat genoegzaam Water dooz den Manjager aangevoerd werdt.

V I.

Den Manjager en 't Kistje met de Linde Slang aan 't Water nedergezet zynde / zal den Commandeur de Zuygpomp in 't Water leggen / en immédiaat doen Pompen / op dat het Water / soo spoedig als mogelyk is / vooz in de Spuyt gebracht werde. Ondertusschen zullen de twee Zakkedragers het Kistje met de Linde Slang opnemen / de Slang tot vooz aan de Spuyt toe / uitloopen / en ten spoedigsten aan de Spuyt vastmaken; en zal een van de Brandmeesters daar agter gaan / en toetsen / dat de Slang niet te kortte hogten / of verdraaid / gelegd werd; waarna zy het Kistje met de overige Slangen zullen stellen onder bewaring van een van de Assistenten of Piekeniers.

V I I.

Indien den Brand binnen de Honderd Voeten van 't Water mogte ontstaan / en men dus den Manjager niet nodig had / maar het Water dooz middel van de Zuygpomp in de Spuyt gebracht wierd / kan den Manjager als een Tweede Brandspuyt gebruikt worden; en moet als dan een der Commandeurs de Linde Slang daar van afschroeven; vervolgens de Dubbelde schuyfse Schroef / die in de Gereedschapszak is / in plaats aanschroeven / en aan die Schroef als dan vastschroeven de Leere Slang die by den Manjager is.

V I I I.

Gedurende dat de Spuyt aan de gang is / zullen de twee jongste Brandmeesters / en by derselver absentie / de twee Commandeurs / zig postteeren / de eene by de Spuyt / en de andere by de Manjager; wel toessende dat dooz ongestadig Pompen de Spuyt niet beschadigd werd / en dat de Pompen elkander behoorlyk en niet onordelyk verpoosen; Ten dien einde zal de ploeg die afgeloft is / sig ten wederziden van de Linde Slang / digte by de Spuyt en Manjager respectie / moeten postteeren; en daar niet van daan mogen gaan / op dat dezelve op hun beurt weder by de hand zyn.

I X.

Ook zullen de Commandeurs toezigt nemen op het spoedig herstellen van de ongeballen / welke onder 't gebruik / t'eeniger plaats aan de Spuyt souden kunnen ontstaan / en in alle gevallen de behandeling der Schoeven hebben ; en zal niemand / byten de voorn. Commandeurs / zonder kennis van Brandmeesters / de handen aan de Schoeven mogen slaan / om die los of vast te maaken.

X.

Indien door een ongelukkig Toeval eenig ongemak aan de Zuygbuisen mogte komen / in zoe verre dat men geen genoegzaam Water door de Spuyt zoude kunnen ophalen / zal een van de Commandeurs / om eventwel de vereischte dienst van den Kanjager te hebben / de Zuygbuisen ten eersten afschoeven en ter zyde leggen / en / in plaats van dien / de Schoef met de holle Kap aanschoeven ; en als dan het Water met Emmers in den Kanjager doen gieten.

X I.

De Zakkedragers zullen zig voornamentlyk moeten ophouden / de eene by de Spuyt / en de andere by den Kanjager / nu en dan langs de linde Slang elkander tot op de helft te ontmoete gaande / om te zien of 'er eenig Lek is ; en iets ontdekkende / zulks aanstonds met Leere Lappen betwoelen / en dicht maken ; en als de Spuyt gebruikt is / zoe veel Lappen van de Koppelbanden in de linde Slang los maken / als nodig zal zyn tot het uitloopen van het Water ; en vervolgens zorge dragen / dat by het weghangen van de Gereedschap-Zakken aan de Spuyt / de Gereedschappen Compleet / en in oyder / in de Zakken zyn / en de nodige Woeltouwen op hunne houtjes zyn gewonden.

X I I.

De Assistenten of Piekeniers sullen zig postteeren langs de Slangen ; vier of ses langs de leere Slang / en de restteerende langs de Linde Slang ; en wel toezien dat die niet beschadigt werden.

X I I I.

De Lantaarndragers zullen zig postteeren / twee by de Spuyt / en twee by den Kanjager.

X I V.

In geballe Brandmeesters nodig oordelen / dat de Brandzeilen gelegd worden op de naast / of by den Brand staande Hupfen / zullen dezelve daar toe Commandeeren / zoo veel van de leere Slangleders / als nodig zyn zal ; dewelke de Zeilen ook in acht moeten nemen / en die weder brengen ter plaatse daar dezelve bewaard werden.

X V.

De Spuyt naby den Hupse TWICKEL gebruikt zynde / zullen de Commandeurs de Slangen van de Spuyt en Anjager zelve afschroeven / en de Zakledagers zoo veel Lassen in de linde Slang los maken / als nodig zyn zal om het Water te doen uytlopen ; en zal den Commandeur van de Spuyt zorg dragen / dat de leere Slang van 't Water ontleedigd / behoorlyk over een stok gehangen / en door eenige van zyn Pomper's na de Drogplaats gedragen / en aldaar opgehangen werd. Zoo als den Commandeur van den Anjager / met opzigt tot de linde Slang / sulks mede zal bezorgen. By welk weghyngen van de Slangen present zullen zyn twee Brandmeesters / en de twee Pypvoerders ; te weten : de eerste Pypvoerder in rang by de Leere / en de tweede by de Linde Slang ; dewelke toezigt zullen nemen dat de Slangen ordentelyk behandeld / en te drogen gehangen werden.

X V I.

Terwyl de Slangen dus onder opzigt van twee Brandmeesters werden weg gebracht / zullen de Commandeurs de Spuyt en Anjager weder op de Wielen doen setten ; en zal dezelve onder 't geleide van de andere Brandmeesters / weder na 't Spuythuys gebracht werden.

X V I I.

De Spuyt verre af gebruikt zynde / sal / ter plaatse daar die gebruikt is / de Leere Slang door de eerste Pypvoerder ordentelyk in de Ketel van de Spuyt geschikt werden ; zoo als de Linde Slang door de tweede Pypvoerder in dat geval / aldaar / zal moeten werden geschikt in 't Kistje.

X V I I I.

Wanneer onberhoopt Brand in de Stad DELDEN kwam te ontstaan / zullen alle de Twickelse Brandspuuten zig derwaards begeben / en een der Brandmeesters zig direct aan het eerste te vinden Lid van de Magistraat adresseren / met verzoek / dat terstond van wegens de Stadsregeering een of twee Leden van de Magistraat zig by de Twickelse Brandmeesteren gelieven te voegen / om in alles eenstemmig en met gemeen overleg te werk te gaan / en door hun Aechtbaarchedens de nodige Orders en Directie aan hunne eigene Burgers te geven en te doen observeeren.

X I X.

De Brandmeesters zullen altoos by de werking der Spuuten hunne Brandmeesters stoken / Wit en Rood geversd / in handen hebben / en daar aan in hunne qualiteit kenbaar zyn.

X X.

Insgeliks zullen de Commandeurs en Oop Doerders voorzien zyn van / en kenbaar aan / korte Witte Slooven.

Aldus gedaan op den
Huysse TWICKEL, den
20^e. September 1790.

(was geteekend)

C. G. GRAVE VAN WASSENAER.

T E L E T D E N ,

By A N N A B O U W M A N ,

Op 't Steenshuur op de hoek van de Boomgaardsteeg, 1790.